

Lisämääräraha sivistyslautakunnan talousarvioon 2022

Sltk 11.10.2022 § 114
294/02.02.00/2022

Valmistelija

Sirpa Orell-Pohjola, rehtori, p. 050 475 1051

Perusopetukseen valmistavan opetuksen käynnistäminen Toivakassa tuli ajankohtaiseksi lokakuussa 2022, kun kuntaan saapui ukrainalaisia pakolaisia Venäjän Ukrainaan aloittaman hyökkäyssodan seurauksena. Toivakassa ei ole järjestetty aiemmin perusopetukseen valmistavaa opetusta, joten kaikki valmistelut ja järjestelyt on tehty varsin nopealla aikataululla.

Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan ukrainalaisten opetus järjestetään esi- tai perusopetuksena tai maahanmuuttajille tarkoitettuna perusopetukseen valmistavana opetuksena.

Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu kaikille esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille, joilla ei ole vielä tarvittavia kielellisiä valmiuksia esi- ja perusopetuksessa opiskeluun.

Opetukseen voivat osallistua sekä vasta maahan muuttaneet että Suomessa syntyneet maahanmuuttajataustaiset lapset ja nuoret. Opetukseen osallistuminen ei edellytä opiskelulupaa.

Oppilailla on oikeus perusopetuslain mukaiseen opetukseen, oppilaanohjaukseen sekä riittävään oppimisen ja koulunkäynnin tukeen heti tuen tarpeen ilmetessä.

Oppilaille voidaan järjestää myös perusopetusta täydentävää opetusta, kuten suomi tai ruotsi toisena kielenä ja oman äidinkielen opetusta, opetusministeriön asetuksessa (1777/2009) säädetyllä tavalla. Toivakassa ukrainalaisille valmistavan opetuksen oppilaille järjestetään myös oman äidinkielen opetusta.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta ohjaavat Opetushallituksen laatimat perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet (2015) ja niiden pohjalta laaditut opetussuunnitelmat. Toivakan paikallinen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma hyväksyttiin sivistyslautakunnassa 19.04.2022 (§ 44 40/12.00.01/2022).

Valmistavan opetuksen keskeisinä tavoitteina on antaa oppilaalle tarvittavat valmiudet suomen tai ruotsin kielessä ja tarpeelliset muut valmiudet esiopetukseen tai perusopetukseen siirtymistä varten sekä edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Koulun opetuskielen näkökulmasta tavoitteena on saavuttaa alkeiskielitaito.

Valmistavaa opetusta varten ei ole määritelty valtakunnallista tuntijakoa eikä oppimäärää, joten oppilaalle laaditaan oma opinto-ohjelma. Siinä määritellään oppilaan oppimisen tavoitteet, opiskeltavat oppiaineet, tuntimäärät ja sisällöt, oppilaan integroiminen ikätasoa vastaaviin esi- tai perusopetuksen opetusryhmiin sekä ohjauksen järjestäminen ja oppilaan mahdollisesti tarvitsemat tukitoimet. Opinto-ohjelmissa huomioidaan se, että valmistavan opetuksen laajuus vastaa yhden lukuvuoden oppimäärää. Opetusta annetaan 6-10-vuotiaille 900 tuntia ja tätä vanhemmille oppilaille vähintään 1000 tuntia. Valmistavan opetuksen opettajille ei ole kelpoisuusvaatimuksia, joten niistä päättää opetuksen järjestäjä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on kannustanut kuntia perusopetuksen järjestämiseen kaikille kunnassa oleskeleville lapsille maahantulostatuksesta riippumatta. Näin pystytään tukemaan lasten hyvinvointia ja turvallisen arjen rakentumista. Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen mukaan perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus on kytketty läsnäolokuukausien määrään. Läsnäolokuukaudella tarkoitetaan perusopetukseen valmistavassa opetuksessa 30 kalenteripäivän pituista ajanjaksoa, jona oppilas on ollut opetuksen järjestäjän oppilaana. Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä yhden oppilaan osalta enintään yhdeksän läsnäolokuukautta.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen rahoitetaan kunnille täysimääräisesti ja vuoden 2022 osalta takautuvasti perustuen valmistavan opetuksen läsnäolokuukausiin.

Jos esi- ja perusopetusta saavalla 6-15-vuotiaalla tai muulla kotikuntakorvauksen piiriin kuuluvalla oppivelvollisella oppilaalla ei ole kotikuntalain mukaista kotikuntaa Suomessa, valtio on velvollinen maksamaan opetuksen järjestäjälle kotikuntakorvauksen.

Toivakassa aloitettiin perusopetukseen valmistava opetus 3.10.2022 edellä kuvattujen reunaehtojen puitteissa.

Ennen opetuksen aloittamista selvitettiin, miten opetuksesta aiheutuvat kulut korvataan opetuksen järjestäjälle.

Lokakuun 2022 alussa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa Toivakan koulukeskuksessa on kahdeksan ukrainalaislasta, aineenopettaja ja koulunkäynnin ohjaaja, joka antaa lapsille myös oman äidinkielen opetusta.

Lisämäärärahaa joudutaan hakemaan, koska valtion korvaukset valmistavasta opetuksesta tulevat kunnalle takautuvasti vasta myöhemmin. Valmistavan opetuksen menoja loppuvuoden 2022 aikana ovat hankitut koulutarvikkeet yhteensä 500 euroa, kirjallisuus 500 euroa sekä kalusto (digilaitteet) 3.500 euroa. Henkilöstömenoihin on varattava ajalla 3.10-31.12.2022 yhteensä 18.500 euroa (työsuhteisten palkat 4.500 euroa+sivukulut, opettajien palkat 10.800 euroa+sivukulut). Valmistavaan opetukseen on varattava lisämäärärahaa yhteensä 23.000 euroa.

Lisäksi anotaan lisämäärärahaa ajalle 13.9. – 21.12.2022 muodostuviin oppilaskuljetuksiin 150 euroa per päivä, yhteensä 10.500 euroa ja koulupäivämaksuihin 190 euroa per päivä yhteensä 12.540 euroa ajalla 13.9.- 21.12.2022, yhteensä 23.040 euroa

Lisämäärärahan tarve on yhteensä 46.040 euroa.

Muilta osin sivistyksen toimialan kulut ovat toteutuneet maltillisesti talousarvion mukaisessa kehyksessä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen tulevat kustannukset tullaan huomioimaan vuoden 2023 talousarvion laadinnassa.

Esittelijä

Rehtori Sirpa Orell-Pohjola

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että sivistyslautakunnalle myönnetään lisämäärärahaa

46.040 euroa vuoden 2022 käyttötalousarvioon

1. valmistavan opetuksen järjestämiseen kustannuspaikalle 052052
yhteensä 23.000 euroa

2. matkustus- ja kuljetuspalveluihin ja asiakaspalvelujen ostoon kunnilta
kustannuspaikalle 052012 yhteensä 23.040 euroa

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.